

nytte denne Kyst for Grønlænderne gaar tabt ved, at en anden Nation en skønne Dag kommer Danmark i Forkøbet og tager Landet i varig Besiddelse, saaledes som sket er f. Eks. paa Spitzbergen.

Enhver Dansk, der interesserer sig for Grønlænderne og Grønland, bør gøre sig bekendt med Assistent Orløks Forslag og støtte det.

C. Ryder.

Danmarks Statistik. Statistisk Aarvog 1916. København 1916.

Den af det statistiske Departement udgivne Aarvog er saa almindelig kendt og benyttet, at en anbefaling af den turde være ganske overflødig. Blandt de mange Oplysninger, den nu udkomne Aargang 1916 bringer, skal i det følgende kun nogle ganske enkelte gengives.

Folkemængden i det egentlige Danmark var, svagt afrundet:

i 1801	929.000
i 1880	1.969.000
i 1916	2.921.000

saa at Tilvæksten i de 36 Aar fra 1880 til 1916 altsaa er lige saa stor som i de 79 Aar fra 1801 til 1880. Af denne Folkemængde indeholdt Stor-København i 1916 637.453 Mennesker; og iøvrigt fremgaar Hovedstadens (o: Københavns + Frederiksbergs) Vækst klart af følgende Tal:

	Indbyggere	Tilvækst:
i 1769	81.000	Mennesker
i 1787	91.000	1769—1801 ... 21.000
i 1801	102.000	1801—1880 ... 159.000
i 1880	261.000	1880—1916 ... 345.000
i 1916	606.000	

Siden 1850 har Hovedstadens procentvise aarlige Tilvækst stadig været større end den procentvise Tilvækst for hele Landet; det kan saaledes anføres:

	Hovedstaden	Hele Landet
1850—1855	2.22 %	1.28 %
1860—1870	1.95 %	1.05 %
1880—1890	3.25 %	0.99 %
1911—1916	1.61 %	1.16 %

Man træffer ofte den Opfattelse, at Ægteskaber »nu om Stunder« indgaas i en senere Alder end »i gamle Dage«; Statistikens Tal udviser imid-

lertid akkurat det modsatte; Gennemsnitsalderen ved Vielsens Indgaaelse var nemlig:

	1855— 1859:	1865— 1869:	1875— 1879:	1885— 1889:	1895— 1900:	1905— 1910:
Mænd:	31.5	31.2	30.4	29.9	29.2	29.0
Kvinder:	28.6	28.2	27.4	27.0	26.3	25.9

altsaa en afgjort Tendens mod tidligere Ægteskaber.

Endvidere viser det sig, at den gennemsnitlige Levetid efterhaanden forlænges. Det Antal Aar, en Person gennemsnitlig har tilbage at leve i, er saaledes:

	Mænd			
	1840—1849	1860—1869	1895—1900	1906—1910
I en Alder af 0 Aar:	40.9	43.6	50.2	54.9
» » » » 20 »:	40.1	41.6	44.5	46.3
» » » » 40 »:	25.8	27.0	28.9	29.7
» » » » 60 »:	13.2	13.5	14.7	15.2

	Kvinder			
	1840—1849	1860—1869	1895—1900	1906—1910
I en Alder af 0 Aar:	43.5	45.2	53.2	57.9
» » » » 20 »:	41.8	43.2	46.7	48.2
» » » » 40 »:	27.8	29.1	31.2	32.0
» » » » 60 »:	14.2	14.8	16.0	16.5

Dette er vel en Følge af forbedrede hygiejniske Forhold. — Endvidere viser Tabellen tydeligt, at Kvinder gennemsnitlig lever længere end Mænd.

Sluttelig skal af de internationale Tabeller meddeles følgende Oversigt over Befolkningstilvæksten i 10-Aaret 1904—14, udtrykt i pCt. af Befolkningens mængden i 1904:

Frankrig	1.5 %
Norge, Sverige, Storbritannien og Irland, Spanien.....	7.7—8.2 %
Italien, Østrig-Ungarn, Portugal	9.0—9.6 %
Schweiz	11.9 %
Danmark.....	12.5 %
Tyskland, Finland, Holland.	14.0—15.1 %
Rusland (uden Finland).....	21.4 %

Danmark staar altsaa midt imellem de to Yderpunkter, der repræsenteres af Frankrig og Rusland; trods Frankrigs ca. 40 Millioner Indbyggere er Befolkningens absolutte Tilvækst i Aarene 1904—14 ikke engang dobbelt saa stor som den absolutte Tilvækst i Danmarks Befolkning i samme Tidsrum; derimod er Ruslands (incl. Finlands) Befolkningstilvækst i dette Tidsrum ca. 9 Gange saa stor som det egentlige Danmarks samlede Indbyggerantal i 1914.

Det bemærkes, at de Folketællinger, hvorpaa

ovenstaaende Tabel grunder sig, alle er foretaget før Fredsbruddet i August 1914 og altsaa ikke er paavirket af de ved Krigen foraarsagede Tab af Menneskeliv.

Johan Gehrke.

The History of Kathiawad from the earliest Times by Capt. H. Wilberforce-Bell. With Illustrations and a Map. London 1916. William Heinemann.

Ovenstaaende Værk er skrevet af den tidligere politiske Agent i Sorath W.-B. og har for saa vidt mere historisk end geografisk Interesse, men da disse to Fag jo nødvendigvis har meget med hinanden at gøre, kan en Omtale af Bogen her have sin Berettigelse. Den viser os bl. a., hvorledes Menneskene i Aarhundreder igennem ved Krige og indre Uroligheder kan gøre Livet i et ellers frugtbart og godt Land til ren Elendighed, og den viser os tillige, hvad et af Naturen godt udstyret Land kan taale i saa Henseende. Naar man gennemlæser Værket, der rækker over Tidsrummet fra 327 f. Chr. til vore Dage og ser al den Ulejlighed, Menneskene har gjort sig for at ødelægge det Pund, Naturen har givet dem til Disposition, vilde man unægtelig tro, at Landet, længe forinden man naar op til vor Tid, var forvandlet til Ørken eller i hvert Fald mennesketomt, og dog er det nu under Englændernes kloge Styrelse bleven en god og fredelig Del af det store engelsk-indiske Rige.

Kathiawad er en Halvø i det nordvestlige Forindien, 22. nordl. Breddegrad gaar tværs igennem den, og noget Syd for denne Bredde ligger Byen Junagadh, der som Fæstning og Hovedby i Oldtid og Middelalder har spillet en stor Rolle i Landets Historie. I Nord og Syd begrænses Halvøen af Bugterne Kach og Cambay. I den første ligger adskillige Øer, der tidligere har tjent til befæstede Opholdssteder for Pirater, Oprørere og Tronprætendenter, og Syd for Halvøen ligger den bekendte Ø Diu, hvor Portugiserne fra gammel Tid har haft deres Tilhold som Handelsmænd.

Kathiawad er det vestlige Indiens hellige Land, og fra de tidligste Tider kender vi det som et Land, der flød med Mælk og Honning. Hertil kom Købmænd fra Arabien, Tyrkiet, Nordafrika og det sydøstlige Evropa med deres Skibe for at erhverve sig den Velstand, som Handelen fra Indien kunde medføre. Grækerne og Romerne kendte Landet

under Navn af »Saurastrene«, og under Navnet »Saurashtra« var det kendt igennem alle Tidsalder, indtil det fik sit nuværende Navn. Af Levninger fra tidligere Tid maa især nævnes den berømte Asoka Sten ved Junagadh, hvis Indskrifter gives i Oversættelser i Værket sammen med et Billede af Stenen.

Det er et meget stort Arbejde, Capt. W.-B. har nedlagt i dette Værk ved at give en detaljeret Beskrivelse af alle de mange forskellige større og mindre Dynastier, der har hersket i Landet, og alle de Krige, de har ført med hinanden og med indtrængende Fremmede, indtil det hele er kommet under engelsk Kontrol; thi heraf optages de 266 store Oktavsider næsten udelukkende. Men Værket, der er noget tørt, skematisk affattet, giver ikke alene et godt Billede af Kathiawads Historie, men tillige et karakteristisk Eksempel paa, hvorledes Forholdene har været og har udviklet sig i de øvrige Dele af Indien, ligesom det sikkert som Haandbog har stor Værdi ved de utallige Data.

Ole Olufsen.

Verlauf und Ergebnisse von sechs Reisen in den Kordilleren von Patagonien. Wald und Flussreisen in den Kordilleren von Patagonien. Der Bau und die Landschaftsformen der Patagonischen Kordilleren zwischen 40—44° südl. Breite. Die Kordilleren der Anden zwischen 40—44° südl. Breite. Übersichtskarte zu meinen Reisen. Von Dr. P. Krüger, Königliches Gymnasium zu Marienburg, 1911,—15 og —16.

Forfatteren af disse interessante Publikationer har i 10½ Aar været ansat i chilensk Tjeneste som Overlærer og blev sammen med andre Tyskere i Chile, der havde topografisk-geografisk Uddannelse, overdraget af den chilenske Regering at udforske et Territorium af de patagoniske Andesbjergene, der ligger i de omtvistede Grænseegne imellem Chile og Argentina. Der havde i mange Aar hersket Strid imellem disse Lande om, hvorledes Grænserne her skulde afstikkes. Da man i sin Tid skulde lave en Grænse og ikke kendte noget til Landene, hvori denne skulde drages, satte man uden videre Andeskæden som Grænse. Men da en Bjergkæde i Almindelighed, og heller ikke her, er at tage som en fortløbende Tagryg, der afgiver en markeret Linje, kom man snart i Forlegenhed med, hvem der maatte